

Τίτλος: Σύγχρονοι Προσανατολισμοί στον Σχεδιασμό Προγραμμάτων Σπουδών Ιστορίας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονοι Προσανατολισμοί στον Σχεδιασμό Προγραμμάτων Σπουδών Ιστορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	23	7,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

- να γνωρίζουν τα σύγχρονα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της Ιστορίας, τις διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζονται καθώς και τα σχολικά εγχειρίδια που χρησιμοποιούνται
- να συνδέσουν τη διδακτική της Ιστορίας με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση
- να έρθουν σε επαφή με τα διαφορετικά μοντέλα διδακτικής της ιστορίας, που εφαρμόζονται ανά την Ευρώπη και τον κόσμο
- να γνωρίσουν τα διαφορετικά εκπαιδευτικά εργαλεία και τις εναλλακτικές προσεγγίσεις που προτείνονται για τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας
- να κατανοήσουν τις στρατηγικές και τις δεξιότητες που διαμορφώνουν την ιστορική

- σκέψη
- να γνωρίσουν τις διαφορετικές μεθόδους αξιολόγησης της ιστορικής σκέψης των μαθητών
- να κατανοήσουν τα διαφορετικά ζητήματα που προκύπτουν στην αξιολόγηση του μαθήματος της Ιστορίας
- να συνειδητοποιήσουν πως υπάρχουν νέα πεδία διδασκαλίας της Ιστορίας, τα οποία συγκρούονται με τον πυρήνα της ιστορικής επιστημολογίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικά, η «μεγάλη εικόνα»: από τα αναλυτικά στα ανοικτά προγράμματα σπουδών Ιστορίας. Το «σύστημα» της σχολικής ιστορικής εκπαίδευσης: εγχειρίδια, οδηγίες διδασκαλίας, προγράμματα σπουδών και διδακτικές πρακτικές· η ετερογένεια του μαθητικού κοινού και οι προσδοκίες των εκπαιδευτικών. Πρόγραμμα και παραπρόγραμμα. Διακρίσεις: επίπεδα ιστορικής μάθησης: περιεχόμενα, έννοιες, δεξιότητες, αξίες-στάσεις. Το πρόγραμμα σπουδών Ιστορίας ως εργαλείο ιστορικού γραμματισμού. Το πανόραμα του ιστορικού γραμματισμού: από τα δομικά συστατικά της ιστορικής σκέψης και συνείδησης στα δομικά συστατικά της ιστορικής μάθησης. Προγράμματα σπουδών Ιστορίας και δευτερογενείς ιστορικές έννοιες (Zarmati, 2019).
2. Διδακτική της Ιστορίας και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση. Οι συμβολές των Andreas Körber (2018), Bodo von Borries (2011) και Μιχαλίνου Ζεμπύλα (2015, 2013, 2008). Οι αρχές και οδηγίες του Συμβουλίου της Ευρώπης για μια ποιοτική ιστορική εκπαίδευση στον 21ο αιώνα. Η πολυπρισματικότητα στις εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.
3. Η αγγλική παράδοση. Το National Curriculum της Αγγλίας (2013). Οι «μελέτες» στο πρόγραμμα σπουδών της Αγγλίας. Η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών που διδάσκουν Ιστορία στην Αγγλία. Το μοντέλο προόδου του Alex Ford (2016). Η συμβολή της “The Historical Association”.
4. Το καναδικό και το αυστραλιανό μοντέλο. Το πρόγραμμα σπουδών Ιστορίας της πολιτείας Ontario (2018). Η προβληματική των Seixas&Morton (2012) και η παράδοση του Roger Simon (2005). Η διαθεματική και διαπολιτισμική προσέγγιση του αυστραλιανού προγράμματος σπουδών Ιστορίας (2013· 2018).

5. Το γαλλικό και το γερμανικό μοντέλο (ενδεικτικά: Π.Σ. Ιστορίας κρατιδίου Βερολίνου-Βραδεμβούργου). Η παράδοση των Annales και η προβληματική του Jörn Rüsen (2004).
6. Το κυπριακό πρόγραμμα σπουδών Ιστορίας (2017) και ο Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου & Έρευνας της Κύπρου. Το ελληνικό πρόγραμμα σπουδών Ιστορίας (2018-19). Η διαμάχη στην Ελλάδα. Οι στοχεύσεις και η δομή του ελληνικού Π.Σ. Προβλήματα εφαρμογής του.
7. Εστίες παραγωγής εναλλακτικού διδακτικού υλικού και εργαλείων για εκπαιδευτικούς και εκπαιδευόμενους: οι εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι εκδόσεις του Κέντρου για τη Δημοκρατία και τη Συμφιλίωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, η συμβολή της EuroClio.
8. Εναλλακτικές προσεγγίσεις και υλικό για μαθητές-τριες με δεύτερη γλώσσα την ελληνική, για πρόσφυγες και ΑΜΕΑ. Το υλικό της Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων για την Ιστορία. Η αξιοποίηση του κινηματογράφου (Marcuset al, 2018).
9. Η συζήτηση για τις δεξιότητες-ικανότητες που συνθέτουν την ιστορική σκέψη και ο προβληματισμός για την αξιολόγησή τους: προϋποθέσεις και δυσκολίες.
10. Μοντέλα αξιολόγησης της ιστορικής σκέψης: το FUER (Körber & Meyer-Hamme, 2015)· το καναδικό The Historical Thinking Project· οι εξετάσεις του AP στις ΗΠΑ (Lazer, 2015). Άλλα μοντέλα.
11. Ζητήματα αξιολόγησης στο μάθημα της Ιστορίας: ο προβληματισμός για τους τύπους των ερωτήσεων: επιλογής, αξιοποίησης πηγών, δοκιμακού τύπου. (Shemilt, 2018). Η «εργαστηριακή» αντίληψη του Μαθήματος.
12. Ανασκόπηση-αναστοχασμός: διακυβεύματα και προκλήσεις για την ιστορική εκπαίδευση. Ο «σκληρός» επιστημολογικός πυρήνας και τα νέα πεδία. Τα προγράμματα σπουδών Ιστορίας στη γόνιμη ζώνη της έντασης μεταξύ ιστορικής επιστήμης και ιστορικής κουλτούρας (πρβλ. Seixas, 2016).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ' αποστάσεως Εκπαίδευση κ.λπ.</i>	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class, • Επιλεκτική χρήση ΤΠΕ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	30

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Ομαδοσυνεργατικές – Ατομικές Εργασίες	40
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	38
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Τελική Εξέταση	2
	Σύνολο Μαθήματος	176
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. 2. Ομαδοσυνεργατικές - Ατομικές Εργασίες 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία 	

5. Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

<ul style="list-style-type: none"> • Borries, von B. (2011). "Historical Consciousness and Historical Learning: Some Results of My Own Empirical Research", in: Perikleous Lukas & Shemilt Denis (eds.) <i>The Future of the Past: Why History Education Matters</i>, Nicosia: Association for Historical Dialogue and Research, 310-311. • Ford, A. (2016). "Progression in Historical Thinking. An Overview of Key Aspects of the Mastery of Historical Thinking and Practice". • Körber, A., & Meyer-Hamme, J. (2015). "Historical Thinking, Competencies, and Their Measurement: Challenges and Approaches", in: Ercikan Kadriye & Seixas Peter (eds.), <i>New Directions in Assessing Historical Thinking</i>, New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group, 89-101. • Körber, A. (2018). "Transcultural history education and competence: Emergence of a concept in German history education", in: <i>History Education Research Journal</i>, 15.2, 276–91. Προσπέλαση 21/1/2019. • Lazer, St. (2015). "A Large-Scale Assessment of Historical Knowledge and Reasoning: NAEP U.S. History Assessment", in: Ercikan Kadriye & Seixas Peter (eds.), <i>New Directions in Assessing Historical Thinking</i>, New York & London: Routledge Taylor & Francis Group, 145-158. • Lazer St. (2015). "A Large-Scale Assessment of Historical Knowledge and Reasoning: NAEP U.S. History Assessment", in: Ercikan Kadriye & Seixas Peter (eds.), <i>New Directions in Assessing Historical Thinking</i>, New York & London: Routledge Taylor & Francis Group, 145-158. • Marcus, A.S., Metzger, S.A., – Paxton, R.J. & Stoddard, J.D. (2018) <i>Teaching History with Film. Strategies for Secondary Social Studies</i>, New York & London: Routledge, second edition. • Shemilt, D. (2018). "Assessment of Learning in History Education: Past, Present, and Possible Futures", in: Metzger Alan Scott & Harris Lauren McArthur (eds.), <i>The Wiley International Handbook of History Teaching and Learning</i>, New York:
--

Wiley Blackwell, 449-472.

- Zarmati, L. (2019). [*Future of Education and Skills 2030: Curriculum analysis. Learning progression in history*](#), Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) – Directorate for Education and Skills. Education Policy Committee.
- Zembylas, M., Charalambous K., & Charalambous P. (2016). *Peace Education in a Conflict-Affected Society. An Ethnographic Journey*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Zembylas, M. (2015). *Emotion and Traumatic Conflict: Re-claiming Healing in Education*. Oxford: Oxford University Press.
- Zembylas, M., & Keet A. (2019). *Critical Human Rights Education. Advancing Social-Justice-Oriented Educational Praxes*. Springer, Cham, Switzerland.
- Zembylas, M. (2013). [*Policy Paper: Rethinking Education in Cyprus*](#), Nicosia: Association for Historical Dialogue & Research (AHDR).
- Zembylas, M. (2008). *The Politics of Trauma in Education*, New York: Palgrave / Macmillan.